

Balancen, oftewel bieden in de uitpas

(door Kees van der Weijden)

Onder balancen verstaan we dat we in de uitpas nog een bodje doen in de wetenschap dat het spel ca. 20-20 zit. Een meer algemenere term is 'vechten om de deelscore'. Voorbeeld:

W	N	O	Z
1♥ p	p	2♥	p

Noord **weet** nu dat NZ ca. 20 punten hebben. Dat kan 23-17 zijn, of 18-22. Maar West weet dat er niet genoeg is voor de ♥-manche, want hij past. Dus kan NZ nu een conclusie trekken over de kracht van de gezamenlijke NZ-kaarten.

Nu leert de praktijk dat als 2♥ wordt gemaakt, dan hebben OW vrijwel altijd een relatief slechte score. Het is dus zinvol ze ofwel eentje op te drijven (naar een contract dat ze mogelijk net niet kunnen maken) ofwel dat je zelf een contract speelt dat net wel (of voor mijn part net niet) gemaakt wordt.

De gezamenlijke puntenkracht is hiervoor aanwezig (dat leert het OW bieden). Maar wat moet de speelsoort worden, en hoe moet die speelsoort ontdekt worden? Eerst een stukje theorie. Wat zijn de meest voorkomende verdelingen en hun frequenties? Het antwoord vinden we in deze frequentietabel van handpatronen:

Frequentietabel handpatronen	
Verdeling	%
4432	21.5
4333	10.5
4441	3.0
5332	15.5
5431	13.0
5422	10.5
5521	3.0
5440	1.2
5530	1.0
6322	5.6
6421	3.4
6430	1.3
6511	0.7
6520	0.6
6610	0.1
7321	1.8
7222	0.5
7411	0.4
7420	0.4
7510	0.1

De tabel ligt gesorteerd op eerst maximaal een 4-kaart, dan max. een 5-kr etc. Handpatronen (of ook wel distributies) met minder dan 0.1 kans zijn weggelaten.

Nu hebben beide spelers van een paar een handpatroon.

Die kan je bij elkaar op tellen. Stel bijv. dat Noord heeft een 2♠2♥5♦4♣ verdeling, kortweg een 2254 (De tabel links geeft aan dat de kans op zo'n verdeling 10.5% is), en Zuid heeft een 4♠3♥2♦4♣ verdeling, kortweg een 4324.

Dan hebben NZ SAMEN een 6578 verdeling.

Net als bij de tabel handpatronen zetten we weer het grootste getal eerst, kortom een 8765 verdeling.

Zo'n samengevoegd handpatroon heet **totale distributie**.

Ook voor totale distributie valt weer een frequentietabel te maken.

Deze is hieronder afgebeeld:

Frequentietabel totale distributie	
Verdeling	%
8765 *	23.5
7766 *	10.5
9764 *	7
8774	6
9665	6
7775	5
8666	5
8864	5
9755	5
9854 *	4
8855 *	3
9863	2
10754	2
8873	2
10655	2
9773	1.5
10664	1.5

Een * achter de totale distributie betekent dat de tegenpartij dezelfde totale distributie heeft. Dit is niet noodzakelijkerwijs altijd zo, zie bijv. de 8666 verdeling: de tegenpartij heeft dan een 7775 verdeling. Uiteraard komt de 8666 verdeling wel altijd evenveel voor als de 7775 verdeling, want de verdelingen zijn elkaars complement.

Uit de tabel kunnen we een aantal conclusies trekken.

Bijv. Alleen bij de 7766 verdeling hebben beide partijen geen 8-kaarts fit.

Alleen bij de 7775/8666 verdeling heeft de ene partij een 8-kaarts fit, terwijl de andere partij geen 8-kaartsfit heeft. Dit is echter slechts 5% kans. In 85% van de gevallen hebben beide partijen tenminste een 8-kaarts fit, in 35% zelfs een 9-kaarts fit.

Als de ene partij een 9-kaartsfit heeft, heeft de ander tenminste een 8-kaartsfit, verder geldt i.h.a. hoe beter de fit van de ene partij, hoe beter de fit van de andere partij. Dit leidt tot de bridgewet die heet:

Zij een fit, dan wij een fit

Zoals we hebben aangetoond is dit niet absoluut (in 5% van de gevallen niet). Maar in de praktijk is de kans dat je wel een fit hebt (nadat de tegenpartij een fit getoond heeft) zo groot, **dat je ervan uit moet gaan**. Balancen is niet 100% veilig, maar op de lange duur wel een winnende strategie!

Terug naar ons voorbeeld.

W	N	O	Z
1♥ p	p	2♥	p

Goed, we wisten al dat de punten ca.20-20 zitten. We weten nu ook dat doordat zij een fit hebben, wij dus ook een fit hebben. Alleen, hoe moet de eigen fit gevonden worden? Daartoe spreken we een paar biedregels af.

Regel 1: Bij balancen biedt je uitsluitend nog je verdeling en probeer je de fit van jouw partij te vinden!

Omdat je niet meer uit bent op de manche treed een ander soort bieden in werking. Je probeert uitsluitend je fit te vinden. Zodra die gevonden is, pas je. In het voorbeeld biedt Noord met een 4-kaart in de andere hoge kleur doublet, met een 5+-kaart ♠ 2♠, en als hij zijn partner wil laten kiezen uit de laagst overgebleven kleuren 2SA.

Je kunt dit bod gemakkelijk conventioneel gebruiken. Je gaat immers nooit meer in 2SA eindigen met de punten 20-20 en zij een fit. Hoe antwoordt Zuid? Met een 4-kaart ♠ zeg je op doublet uiteraard 2♠, maar als zuid op zijn beurt zijn partner wil laten kiezen uit de andere kleuren, dan zegt hij weer 2SA, waarna Noord kiest en zuid past. Dit leidt tot een regel:

Regel 2: In een concurrerend biedverloop eindigen we niet in 2SA.

Tenslotte, het komt voor dat de tegenpartij nadat wij een bod gedaan hebben, hun fit nog eens ophoogt. Bijv.

W	N	O	Z
1♥	p	2♥	p
p	2♠	3♥	

Het is niet goed nu nog 3♠ bieden (of zelfs 4♠) of doublet.

Dit is vrijwel altijd FOUT!

Waarom? Noord had al geconcludeerd dat de punten 20-20 zaten. **Zuids punten zitten al in Noords 2♠-bod.** En Zuid kan dat op zijn beurt ook weer weten.

De Engelsen hebben voor deze situatie een gevleugelde uitdrukking:

Regel 3: "Put them to three and let them play".

"and let them play" is vaak heel moeilijk. Je hoort dan altijd weer "Maar ik heb zus of zo aantal punten". Ze realiseren zich niet dat partner dat AL WIST! Doorbieden nadat partner (vaak heel moedig) het bieden heeft opgehouden om de tegenpartij eentje op te juttten is een van de meest gemaakte beginnersfouten. Straf je partner niet voor zijn moedige actie! Het is overigens zinvol ze in 3 te hebben. Vaak gaat dat net eentje down, of hebben ze niet meer de speelruimte een snit te nemen die anders gratis zou zijn. We gaan 4 voorbeeldspellen behandelen.

1/N/-	♠ H2		
	♥ V1042		
	♦ AB742		
	♣ H9		
♠ A976	N	♠ VB42	
♥ 53		♥ A98	
♦ H93		♦ 65	
♣ VB86		♣ A432	
	♠ 1053		
	♥ HB76		
	♦ V108		
	♣ 1075		

W	N	O	Z	Biedverloop spel 1
-	1♦	p	1♥	De fit wordt eenvoudig gevonden. Merk op dat Oost niet springt (als op een infodoublet). Hij weet immers dat zijn partner 'beschermt' in de uitpas. OW verliezen normaliter 1♠, 1♥, 2♦ en 1♣ slag voor 2♠ Contract. 2♥ wordt ook gemaakt.
p	2♥	p	p	
Dbl	p	2♠	p	
p	p			

2/O/NZ	♠ VB8		
	♥ V9		
	♦ AB652		
	♣ AH4		
♠ 97	N	♠ AH	
♥ A532		♥ HB1087	
♦ V98		♦ H43	
♣ 7632		♣ 1098	
	♠ 1065432		
	♥ 64		
	♦ 107		
	♣ VB5		

W	N	O	Z	Biedverloop spel 2
-	-	1♥	p	Noord zit in zijn eerste biedbeurt 'geslacht'. Voor 3♦ heeft hij toch wel een 6-krt nodig, voor Dbl een 4-krt ♠ en voor iets in SA ontbreekt de ♥-stop. Bij zijn 2 ^e biedbeurt moet hij zich realiseren dat partner zijn punten al verdisconteert heeft in 2♣. Bij zijn 3 ^e biedbeurt moet hij daarom wederom passen (Put them to three and let them play). NZ verliezen in een ♠-contract 2♠, 2♥, en 1♦-slag. OW verliezen in een ♥-contract 2♦ en 3♣-slagen.
2♥	p!	p	2♠	
p	p!	3♥	p	
p	p!			

3/Z/OW	♠ H1042		
	♥ HB6		
	♦ 32		
	♣ H1097		
♠ V98	N	♠ A763	
♥ A873		♥ V1094	
♦ H74		♦ B65	
♣ A42		♣ 85	
	♠ B5		
	♥ 52		
	♦ AV1098		
	♣ VB63		

W	N	O	Z	Biedverloop spel 3
-	-	-	p	Zuid moet zich realiseren dat Noord niet noodzakelijkerwijs een mooie verdeling met zijn doublet heeft. Nu heeft Noord vaak een 2 ^e kleurtje, Zuid biedt daarom 2SA om Noord te laten meebeslissen. In elke kleur 1 verliezer. 3♣ Contract
1♥	p	2♥	P	
p	Dbl	p	2SA	
p	3♣	p	p	
p				

4/W/A	♠ H92		
	♥ H3		
	♦ H942		
	♣ HB85		
♠ A654	N	♠ 1073	
♥ AV107		♥ 9842	
♦ 87		♦ A	
♣ V107		♣ A9643	
	♠ VB8		
	♥ B65		
	♦ VB10653		
	♣ 2		

W	N	O	Z	Biedverloop spel 4
1♥	p	2♥	p	Noord doet met 2SA een moedig bod de NZ-fit op te sporen. Hier wordt de moed beloond. In 3♦ is er weer in elke kleur 1 slag weg, 3♣ contract, terwijl 2♥ ook precies wordt gemaakt. Ga dit na!
p	2SA	p	3♦	
p	p	p		